

njim ne priskoči vlada s svojim uplivom na pomoč. Kaj nam je storiti? Ne bi bilo brez pomena, ako bi se obmejni Slovenci zjediniли za skupno postopanje. Ne zanašajmo se na druge, vzemimo svojo rešitev sami v roke! Toda urno, da ne bo prepozno!

Šola in narodnost.

Z vsi upravičenostjo se v zadnjem času opozarja na to, da se v naših ljudskih šolah vse premalo povdarja narodnost. Sicer bi ne bilo mogoče, da se večina slovenskih mladencev in deklet ne zaveda svoje narodnosti. Učiteljem pač ni treba imeti pomislekov, ali naj budijo ali ne budijo narodni čut pri deci. Če je narodna zavednost slaba, nenravna, potem jo je treba povsod zatirati, pri odraslih in neodraslih. Če pa je narodna samozavest plemenita, npravno-dobra lastnost, potem jo sme učitelj vzbujati že tudi v šolski deci. Za to pa z narodnostjo le v ljudsko šolo in naše pritožbe o mlačnežih in odpadnikih bodo izginile.

Jezikovni zakon.

Ker Nemci vedno kričijo, da se morajo odstraniti jezikovne naredbe, hoče jih grof Thun res preklicati ter postaviti na njih mesto jezikovni zakon. Da desnica izve, kakšen je Thunov jezikovni zakon, se skliče koncem meseca maja izvrševalni odbor desnice na Dunaj, kateremu bo Thun predložil novi zakon. Jugoslovanski poslanci izvrševalnega odbora se bodo morali postaviti po robu, ako bi novi zakon veljal samo za Čehe ali ako bi ne bil pravičen jugoslov. zahtevam.

Združenje Slovencev s Hrvati.

Poslanec katoliško-narodne stranke na Kranjskem g. Povše je v deželnem zboru predlagal, da se uvede hrvatski jezik na srednjih šolah (realkah) kot obvezni učni jezik. Predlog se je sprejel. Hrvatski narodni krogi so vsled tega sklepa silno razveseljeni, kajti to jim je dokaz, da se Slovenci resno približujejo hrvatskemu narodu. Slovenci in Hrvati, ako se nočemo dati od nemških, madjarskih in italijanskih sosedov duševno in gmotno ugonobiti, moramo se združiti v močno, nepremagljivo jednoto.

Sv. oče in socialno vprašanje.

Kakor poroča »Linzer Volksbl.« je bil linski škof Dopellbauer dne 19. m. m. od papeža Leona sprejet v avdienco. Škof je bil spremljan od kanonika Helletsgruberja iz Linca in nekega mladega duhovnika iz Brik-sena, ki je sedaj kapelan pri Animi v Rimu. List poroča o tej avdienci sledeče: Ko je škof predstavil kapelana, je opomnil slednji,

tempel Božji onečastijo, mesto upostošijo in prebivalce pomorijo; a vendar si Jeruzalem zopet opomore; prvokrat ga reši hrabri Judež Makabejec, drugokrat pa junak Janez Hirkan.

Slednjič zgubi Jeruzalem celo svojo moč in ves pogum; to njegovo slabost pa z bistrim pogledom zapazi rimski orel in ga krepko zgrabi s svojimi kremplji; judovska dežela pride pod oblast mogočnih rimskih cesarjev. Sicer je še nosil Herod Veliki kraljevo krono in je mnogo storil za lepšanje mesta; tempel je bil ob Herodovem času lepši kakor Salomonov; toda isti kruti Herod onečastil je sv. mesto s paganskimi stavbami, z glediščem, amfiteatrom itd., ker je bil odvisen od Rimljanov; sicer pa je bil tudi sam, nekaj že po krvi, še bolj pa po mišljenju pagan; dokaz, da je bilo kraljevo žezlo že odvzeto Judovemu rodu in da torej odrešenik ni mogel več daleč biti.

Tako se je jeruzalemsko mesto ob Mesijevem prihodu zares lesketalo in bliščalo kakor nevesta, ki ovenčana in okinčana pričakuje ženina; pa ta krasota je bila navidezna in izposojena od nevernikov, a lepota Sijonske hčere morala bi biti znotrajna. Z neskončno ljubeznijo svojega Božjega srca hoče jo Jezus rešiti; milo in resno jo svari v templu, na ulicah in cestah, povsod in ob vsakem času oznanja svoj zveličavni nauk

da je bil on doma predsednik nekemu delavskemu društvu in da se bavi sedaj še s socialnimi študijami. Papež je rekel na to hitro in živahno »To je važna stvar dandanes«. In ko je kapelan obljubil, da hoče tudi nadalje delovati za velike socialne ideje svojega papeža, se je sveti oče naslonil nekoliko nazaj na svoj prestolni sedež in je rekel: »Da, trdne ideje so potrebne dandanes! Po vsem svetu gre silno gibanje in nujno je potrebno, da se tudi duhovniki temeljito bavijo s temi vprašanji, ako se hoče, da v teh viharjih zelo mnogo ljudi ne pride ob vero in v tabor socializma. Le nadaljuj pričeto delo!«

Dopisi.

Sv. Ema. Pretečeni petek je bil za nas žalosten dan. Od četrtega zjutraj do petka zvečer po noči je deževalo. Že v noči od četrtega do petka je prihrumela voda iz sosednjih bregov ter preplovila lepo in plodonosno Mestinjsko in Pristovsko polje. Ob hrvatski meji je izstopila Sotla, in veliki del Vonarskega polja je bil pod vodo. Čez dan je voda naraščala. Lani so donesli travniki slab pridelek. Seno je bilo večkrat poblateno, ko je še stalo, ko je bilo pokošeno, so ga izpirali vedni nalivi ter mu izsesali zadnjo redilno snov. Klaja je bila bolj morilna kakor redilna. Večkrat se je čula pritožba, da bolehajo goveda in konji radi nezdrave piče. Letos se nam ne obeta nič boljšega. Komaj se je vzdignila trava nekoliko od tal, že pride blatna in težka voda, da jo prilepi na zemljo. Če se bo to pozneje ponavljalo, bo pridelek sena zopet deloma vničen. Ako pa naš kmet ne dobi od živinoreje potrebnih krajcarjev, jih nima od kod dobiti.

Vinogradi, nekaj ponos naših krajev, so že davno žrtva trtne uši. Novi nasadi se širijo le polagoma, ker primanjkuje denarja. Sadno drevje todi ne rodi več samo ob sebi, kakor za časa naših očakov. O umni sadje-reji se poučiti naši ljudje dosedaj niso imeli priložnosti, razven tega jih motijo tudi pred-sodki naših očetov, zategadelj spi umno sadjerstvo. Na boljšem niso poljski pridelki. Vsled nizke lege obrodé le v osušnih letinah in donašajo čez domačo potrebo, v mokrih letinah niti ne zadostujejo. Tako je pri nas v deževnem letu združeno vse, kar ugonobljuje kmeta. Lahko si je misliti, kako nas je razveselila novica v »Slovenskem Gospodarju« v zadnji številki, da se je posrečilo neutrudnemu poslancu g. Žičkarju deželni zbor tako daleč pripraviti, da se je pričelo posvetovanje, kako bi se popravila struga

in dela čudeže; kolikokrat je hotel njene otroke zbrati in varovati, kakor kvoklja zbira piške pod svojimi peruti, pa ni hotela. Nazadnje mu ne preostaja ničesar drugega, kakor da se razjoče nad njo in ji naznani gotovo pogubo; pa še zdaj ostane otrpna, neverna; sama si izreče smrtno obsodbo in jo podpiše s krvjo Mesijevo.

Gorje Jeruzalemu, nad katerim se začenja maščevati prelita kri sv. prerokov in kri Zveličarjeva! Kristjani zapuščajo mesto, angeli Božji zapuščajo tempel. Vojskovodja Tiš se bliža, da kaznuje po volji Božji nesrečno mesto. Svojega odrešenika je križalo; glej, zato pa stoji okoli mesta sto in sto križev, na katere pribijajo rimski vojaki iz mesta pobegle jude. Nedolžno kri je prelilo; glej, kri njegovih otrok teče potokoma. Kruha življenja ni hotelo vsprejeti; zato mu Bog ne da vsakdanjega kruha, in česar ne usmrti meč, umori lakota; neka mati zakolje svojega lastnega otroka, da si glad potolaži. Tempel je onečastilo; glej gorečo bakljo, ki je priletela na tempeljsko streho; ogenj se vname in pokonča svetišče z vsemi ljudmi vred, ki so se v njem poskrili: Jeruzalema ni več in kamen ni ostal na kamenu! Izrael ni več ljudstvo Božje; zavržen je in raztrošen po celem svetu, naj povsod pričuje, da je sodba Božja pravična in kazen njegova huda; živi

Sotli in njenim pritokom. Veselje je bilo toliko večje, ker jo je prinesel ravno ob času, ko se je voda najbolj širila.

Sv. Ana na Krembergu. (Bralno društvo.) Obmejni Slovenci smo, in zato nam preti nevarnost od zunaj in znotraj, da se izneverimo materinem jeziku in slovensko-narodnemu mišljenju. Od zunaj posebno pritiskajo na nas ter nam vsiljujejo svojo nemščino različni uradi kakor c. kr. glav. v Radgoni, c. kr. okrajno sodišče in davčni urad v Cmureku. To lahko dokažemo vsaki dan z dejstvi. Danes le vprašamo, od kod imajo uradi pravico, zahtevati od Slovencev nemške vloge? Kdo dovoljuje c. kr. uradniku, da sme šmešiti nam od presv. cesarja zajamčeno pravico, po kateri sme Slovenec za svojo osebo in uradno dopisovati uradom v prirojenem mu slovenskem jeziku?

Pa tudi od znotraj, t. j. od nas samih prihaja nevarnost, da se sčasoma spačimo. Res je, da prihaja pritisk v prvi vrsti od nemške meje, da se na pr. vlagajo od jedne slovenske občine samo nemške vloge, ker tako zahteva načelnik dotičnega glavarstva; res je jedna občina polunemška, ker prav na nemški meji, oziroma so zakoni glede narodnosti mešani, tako da je on trd Nemec, ona pa dobra Slovenka — vendar pa ne moremo prikriti, da živimo v znamenju in v času narodne brezbržnosti in zaspanosti, da se prav nič ne brigamo za svoj slovenski narod in jezik, ali pa da vsak vleče na svojo stran kakor boljše kaže. Posebno moramo grajati da tudi oni, ki stoje na krmi občine, ne čutijo potrebe, uradovati izključno slovenski, akoravno se njim to ne zabranjuje n. pr. od mariborskega glavarstva, kateremu pripada največji del Sv. Ane. Niti slovenskih pečatov se nimajo. Toda tudi o tem danes dovolj. Dal Bog, da bi se kmalu vse naše občine vzdramile, ter prosile jednako Šavniški za slov. nadsodišče, za slovensko vseučilišče in za slovensko izklicavanje železniških postaj na Slovenskem. Ne pozabimo tudi napisati na pečata pošte »St. Anna am Kriechenberg«.

Ker se torej hoče tukajšnjega slovenskega življa gnjiloba od zunaj in znotraj lotiti, je nedvomljivo umestno, da celo potrebno nekaj ukreniti, da se naše ljudstvo in njega potomci narodno ne zgubijo in ne uničijo na veliko žalost matere Slovenije. Ledino bo treba orati, torej začnimo z bralnim društvom, kojega ustanovitev je vis. c. kr. namestništvo v Gradcu dovolilo z odlokom dne 10. aprila 1899 se sedežem pri Sv. Ani na Krembergu. Da je to bralno društvo res potrebno, kaže že to, da hodi odrasla mladina po knjige v šolo in farovž, koje prebira v prostih urah.

le, da včasih kaznuje izvoljeno ljudstvo N. Z. t. j. kristjane, kedar namreč hočejo Izraelce posnemati v nezvestobi do Boga in v neveri.

Ubogo mesto! V prah poteptano in pomandrano — a vendar še ne mrtvo, še ne dovolj bičano in kaznovano in še ne spravljeno z Bogom. Kristjani naselijo se sicer na tvojih razvalinah in stavijo oltarje in cerkve, a ne morejo te celo pokristjaniti; ker za Rimljani pridejo Perzi, za Perzi pa Muhamedani, vsi poslani od previdnosti Božje, da te v enomer bičajo. A zadnje leto 11. stoletja se vendarle zdi, da se je približalo odrešenje, ker ti pridejo križarji iz Evrope na pomoč; sv. križ se zasveti na tvojem zidovju; krščansko mesto si, — pa žal le za malo časa, le za trenotek po veliki svetovni uri, ker leta 1187 si zopet v muhamedanskih rokah in si še dandanes.

Da, Turek je tvoj gospod, tvoj strahovalec. Njegova moč že zelo pojema in upati je, da bo turske vlade kmalu konec; toda, bo-li tebi takrat zasvetila svoboda? Ali boš ti potem katoliško mesto? Skorej se je bati, da ne, ker Rusi se silno potegujejo za te; ako pa pride Jeruzalem krivoverskim in nestrpnim Rusom v oblast, bo za katoličane slabše, ko pod Turkom; vse sv. kraje, katere še zdaj imamo, bi nam brezdvomno vzeli s silo.